

SAMOJEDINKOIRAN STATUKSEN MUUTTAMINEN KÄYTTÖKOIRAKSI

Samojedinkoiran rotumääritelmä

Käyttötarkoitus: Seura- ja rekikoira

Alkuperämaa: Pohjois-Venäjä ja Siperia

Vastuumaa: Pohjoismaat / PKU

Nykyinen:

FCI:n luokitus: Ryhmä 5 pystykorvat ja alkukantaiset koirat

Alaryhmä 1 pohjoiset rekikoirat

Käyttökoetulosta ei vaadita.

Ehdotettu:

FCI:n luokitus: Ryhmä 5 pystykorvat ja alkukantaiset koirat

Alaryhmä 1 pohjoiset rekikoirat

Käyttökoetulos vaaditaan.

Rotumääritelmien käyttötarkoitus:

Alaskanmalamuutti: Rekikoira

Grönlanninkoira: Rekikoira

Jakutianlaika: Reki- ja metsästyskoira

Kanadaneskimokoira: Rotua on vuosisatojen ajan käytetty vetokoirana, joka kykenee vetämään 45–80 kg kuormaa kohti ja taittamaan jopa yli 100 km päivämatkoja.

Inuiittimetsästäjät käyttivät sitä myös metsästyskoirana paikallistamaan hylkeiden hengitysaukot jäällä sekä pysäyttämään myskihärkiä ja jääkarhuja. Kesäaikana koiraa käytettiin kantamaan jopa 15 kg kuormia.

Samojedinkoira: Seura- ja rekikoira

Siperianhusky: Rekikoira

FCI:n rekikoiratoimikuntaan kuuluu eri rotujen (enemmistö siperianhuskien) edustajia useasta eri maasta. Suomen edustajana on huskyharrastaja Mikael Bäckman. He ajavat asiaa (Ruotsin aloitteesta), että kaikkien alaryhmän 1 koirien status muutettaisiin käyttökoiraksi. Tähän ryhmään kuuluvat alaskanmalamuutti, grönlanninkoira, jakutianlaika, kanadaneskimokoira, samojedinkoira ja siperianhusky. Näistä jakutianlaika on tällä hetkellä ainoa, jolla tämä status on. Muutos halutaan aloittaa samojedista ja grönlanninkoirasta, koska näiden rotujen alkuperä-/vastuumaat ovat FCI:n jäseniä ja muutos kävisi todennäköisesti helpommin.

Samyn kantaa asiaan kysyttiin ensimmäisen kerran loppukeväästä 2021, aikaa vastaamiseen annettiin vain muutama päivä. Asia on kuitenkin niin iso, että tällaiseen tarvittaisiin koko jäsenistön mielipide. Myöskään emme ole saaneet asiasta riittävää tietoa, erityisesti siitä, mihin kaikkeen tämä muutos lopulta vaikuttaisi.

FCI:n rekikoiratoimikunta on lähettänyt ehdotuksen FCI:n yleiskomitealle, mutta koska samojedinkoirarodusta vastaa Pohjoismainen kennelunioni (PKU), niin asiaa käsitellään sen kautta. Tässä taas vaikuttavat jokaisen Pohjoismaan rotujärjestöt, mutta varsinaisesti asioista päättävät kokouksissa kunkin maan kennelliittojen edustajat. Huomionarvoista on se, että Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa samojedinkoirilla ei ole omaa rotujärjestöä, vaan siihen kuuluvat myös muut pohjoiset rekikoirarodut. Islannissa rotua on hyvin vähän ja siellä samojedi kuuluu muiden pystykorvarotujen kanssa samaan yhdistykseen, mutta isommat päätökset tekee Islannin kennelliitto. Eli Suomi on ainoa Pohjoismaa, jonka rotujärjestö on ainoastaan samojedinkoirille.

FCI:n rekikoiratoimikunta lähetti ehdotuksen statuksen muuttamisesta PKU:lle, mutta se ei ehtinyt kesäkuun 2021 kokouksen esityslistalle. Asiaa käsiteltiin PKU:n kokouksessa marraskuussa. Tätä ennen meitä pyydettiin puoltamaan kyseistä aloitetta. Meillä ei kuitenkaan ollut vuosikokouksen päätöstä asiasta, joten emme pystyneet ilmoittamaan rotujärjestön kantaa.

Jos samojedi olisi käyttökoira, niin kansainvälisen muotovalion (C.I.B.) saisi kahdella cacibilla (kahdesta eri maasta), mutta tämän lisäksi vaadittaisiin (kansallinen) käyttökoetulos CACT (valionarvoon oikeuttava tulos). Jos käyttökoetulosta ei ole, niin kansainvälisen valionarvon voisi saavuttaa entisiin säännöin (neljä cacibia kolmesta maasta), mutta titteli ei olisi C.I.B., vaan C.I.E.

Tämän lisäksi käyttökoirastatus mahdollistaisi kansainvälisen käyttövalion arvon (C.I.T.), jonka vaatimukset olisivat seuraavat:

- **2 x CACIT**, minimimatka 250 km + EH (erittäin hyvä) kansainvälisestä koiranäyttelystä **TAI**
- **3 x CACIT**, keskimatkan sprinttityyppinen kilpailu + EH kansainvälisestä koiranäyttelystä (yksi CACIT voi olla sulan maan kokeesta, maissa joissa ei ole lunta)

- tulokset täytyy saada kahdesta eri maasta
- CACIT jaetaan vain luokkansa voittaneille koirille
- vara-CACIT jaetaan luokassa toiseksi sijoittuneille, jos tämän valjakon maksimiaika on 110 % voittaneen ajasta
- vara-CACIT muutetaan CACITiksi, vain jos kaikki voittaneen valjakon koirat ovat jo kansainvälisiä käyttövalioita (C.I.T.)

Jos samojedinkoira muutettaisiin statukseltaan käyttökoiraksi, niin rotujärjestö voisi päättää vaaditaanko muutoksia myös kansallisiin vaatimuksiin eli vaadittaisiinko samojedilta käyttökoetulos myös Suomen muotovalion arvoon. Tähän emme ole toistaiseksi nähneet tarvetta.

Painotuksen siirtyessä enemmän käyttöominaisuuksiin on keskustelua aiheuttanut se, että voisiko rotu alkaa jakautua erillisiin käyttö- ja näyttölinjoihin. Näin on joissain maissa käynyt samojedinkoirankin kohdalla. Jalostuksen tavoiteohjelmassa mainitaan seuraavaa:

“Tavoiteohjelman avulla pyritään siihen, että samojedinkoira säilyy tulevaisuudessakin sosiaalisena, monipuolisena, tervrakenteisena seura- ja harrastuskoirana, eikä rodussa ole erikseen käyttö- ja näyttelylinjoja.” Samojedi on erinomainen perhekoira, joka sopii useaan lajiin. Rekikoiraharrastus on ilahduttavasti lisääntynyt viime vuosien aikana, mutta myös muita lajeja harrastetaan aktiivisesti. Ensisijaisesti pennut myydään kuitenkin seurakoiriksi, jollainen samojedinkoira on vahvasti myös alkuperältään. Vuonna 2021 toteutetun luonnekyselyn vastaajista 84 % ilmoitti koiransa olevan koti-/seurakoira.

Joillain roduilla on myös mahdollisuus siihen, että statuksen saa päättää maakohtaisesti (subject to a working trial only for the countries having applied for it). Tämä mahdollistaisi sen, että kukin maa voisi halutessaan valita vaaditaanko rodulta käyttökoetulos vai ei. Tästä mahdollisuudesta meillä ei ole tarkempaa tietoa, mutta asiaa olisi hyvä selvittää. Tällä tavalla kunkin maan rotujärjestö saisi itsenäisesti päättää haluaako samojedista käyttökoiran.

Asia on ollut käsittelyn suhteen hyvin moniulotteinen ja monimutkainen. Ja edelleenkin kaikkiin kysymyksiin ei olla saatu varmoja vastauksia. Suomen Samojedinkoirayhdistyksen vastausta kuitenkin odotetaan, joten meidän tulee vuosikokouksessa päättää, puollammeko FCI:n rekikoiratoimikunnan esitystä.